

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА СЛОВАЦЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ**

Наталія Петріца

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ПЕРЕКЛАДУ

**методичні рекомендації до проведення практичних занять
для студентів 2 курсу ОС «Бакалавр»
галузі знань 03 «Гуманітарні науки» спеціальності 035 «Філологія»
спеціалізації 035.038. «Слов'янські мови та літератури (переклад включно),
перша - чеська»**

Ужгород – 2023

УДК 811.162.4
ББК Ш 141.52-930
П-30

Петріца Н. М. Теорія і практика перекладу: методичні рекомендації до проведення практичних занять (для студентів 2 курсу ОС «бакалавр» спеціальності 035 «Філологія» спеціалізації 035.038. «Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша - чеська»(. Ужгород: ФОП Олеоленко Л.О., 2023. 40 с.

Укладач: **Петріца Н. М.**, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри словацької філології;

Рецензенти: **Ліхтей Т.В.**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри словацької філології;
Мадяр О.Л., кандидат філологічних наук, доцент Інституту центральноєвропейських студій філософського факультету Пряшівського університету (Словаччина)

Обговорено і затверджено на засіданні кафедри словацької філології
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
«30» серпня 2023 р., протокол № 1.

Рекомендовано до друку Вченою радою філологічного факультету
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
«12» жовтня 2023 р., протокол №2.

ЗМІСТ

Вступ	4
Програма навчальної дисципліни	5
Теми практичних занять	7
Тема 1.	7
Тема 2.	8
Тема 3.	9
Тема 4.	11
Тема 5.	12
Тема 6.	13
Тема 7.	15
Тема 8.	17
Тема 9.	19
Перелік контрольних питань	21
Список рекомендованої літератури	23
Додатки	28

ВСТУП

Навчальна дисципліна «Теорія і практика перекладу» знайомить студентів з основними проблемами сучасної транслатології, розширює знання студентів про галузевий переклад, зосереджує увагу на специфіці перекладу текстів різних стилів та жанрів, звертає увагу на проблемні питання роботи перекладача. Курс покликаний удосконалити у здобувачів практичні навички перекладу зі чеської мови українською та перекладу з української мови чеською мовою.

Завданням є пояснити студентам відмінність між різними видами перекладу на лінгвістичному та психо-фізіологічному рівнях; ознайомити студентів з методами і правилами підготовки до процесу перекладу; виробити в студентів навички перекладу текстів різних жанрів та стилів зі словацької або чеської мови українською, а також навпаки.

Тематичне оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за допомогою завдань на основі установчо-мотиваційного, змістово-пошукового, системно-узагальнюючого, контрольного-сміслового, контрольного-рефлексивного відповідних міні-модулів теми. Завдання спрямовані на усвідомлення місця теми, питання в курсі транслатології, носять репродуктивно-пошуковий, креативний характер, формують перекладацькі та творчі компетентності, спонукають до осмислення вивченого навчального матеріалу у вигляді самостійної, творчої, пошукової перекладацької роботи.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1.

1. Теоретичні засади перекладу.

Тема 1. Теорія перекладу як наукова дисципліна.

Поняття “переклад”, перекладознавство, предмет і завдання курсу, його місце в системі філологічних дисциплін. Теоретичні засади перекладу. Типи та види перекладу, галузі науки про переклад, теорії та методи перекладацьких досліджень, сучасний стан теорії перекладу. Жанрово-стилістична класифікація перекладу.

Тема 2. Відомості з історії перекладацької справи.

Перекладацькі тенденції в античному світі, в період Середньовіччя та епоху Відродження, в періоди класицизму, романтизму, реалізму, розвиток перекладу в сучасності. Історія чеського перекладознавства. Чесько-українські переклади художньої літератури.

Тема 3. Лексичні трансформації при перекладі

Питання про перекладність тексту і проблема еквівалентності перекладу. Проблема відтворення всіх елементів оригіналу з метою отримання повноцінного (адекватного, еквівалентного) перекладу. Загальні лексикологічні питання перекладу: передача слова як лексичної одиниці, пошук лексичного варіанта при перекладі, переклад специфічних національних реалій, власних назв, фразеологізмів тощо. Зразки вдалих та невдалих перекладів зі чеської мови українською і навпаки.

Тема 4. Граматичні трансформації при перекладі.

Граматичні питання перекладу. Використання специфічних елементів граматичної будови мови, якою здійснюється переклад, моделі виходу з проблемних ситуацій. Зразки вдалих та невдалих перекладів зі чеської мови українською і навпаки.

Модуль 2.

Особливості галузевого перекладу.

Тема 5. Переклад публіцистичного тексту.

Лекція знайомить студентів зі специфікою відтворення мовою-реципієнтом публіцистичного тексту, подає зразки вдалих та невдалих перекладів зі словацької мови українською і навпаки.

Тема 6. Переклад наукового тексту.

Лекція знайомить студентів зі специфікою відтворення мовою-реципієнтом наукового тексту, подає зразки вдалих і невдалих перекладів зі словацької мови українською і навпаки.

Тема 7. Переклад офіційно-ділового тексту.

Лекція знайомить студентів зі специфікою відтворення мовою-реципієнтом офіційно-ділового тексту, подає зразки вдалих і невдалих перекладів зі словацької мови українською і навпаки.

Тема 8. Переклад технічних текстів.

Знайомить студентів зі специфікою відтворення мовою-реципієнтом технічного тексту, подає зразки вдалих і хибних перекладів зі словацької мови українською і навпаки.

Тема 9. Переклад художнього тексту.

Знайомить студентів зі специфікою відтворення мовою-реципієнтом художнього тексту, наголошує на особливостях перекладу поезії, прози і драми, подає зразки вдалих, невдалих та хибних перекладів зі словацької мови українською і навпаки.

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

МОДУЛЬ 1.

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ПЕРЕКЛАДУ

ТЕМА 1. ТЕОРІЯ ПЕРЕКЛАДУ ЯК НАУКОВА ДИСЦИПЛІНА.

План

1. Поняття “переклад”, перекладознавство, предмет і завдання курсу, його місце в системі філологічних дисциплін.
2. Теоретичні засади перекладу.
3. Типи та види перекладу, галузі науки про переклад,
4. Теорії та методи перекладацьких досліджень, сучасний стан теорії перекладу.
5. Жанрово-стилістична класифікація перекладу.

Завдання для самостійного опрацювання

1. Соціокультурна компетенція майбутнього перекладача.
1. Опрацювати розділи у підручнику: Гудманян А.Г. Основи перекладознавства: навчальний посібник / А.Г. Гудманян, А.В. Сітко, Г.Г. Єнчева. Вінниця: Нова Книга, 2020. С.6-10, 51-53, 63-66.

Література

2. Bednaříková B., Dokulilová K., Kabelka P. Překlad jako kulturní transpozice. 1. Vyd., 2017, 160 s
3. Knittlová D., Grygová B., Zehnalová J. Překlad a překládání. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, Filozofická fakulta, 2010.
4. Krijtová O. Havlíková V. Pozvání k překladatelské praxi. 2 výd. 2013. 158 s.
5. Žváček D. Kapitoly z teorie překladu I: (odborný překlad). Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 1995. ISBN 80-7067-489-X. Dostupné také z: <https://dnnt.mzk.cz/uuid/uuid:a32af1b0-c14d-11e3-aec3-005056827e52>

6. Гудманян А.Г. Основи перекладознавства: навчальний посібник / А.Г. Гудманян, А.В. Сітко, Г.Г. Єнчева. Вінниця: Нова Книга, 2020. 352 с.
7. Коптілов Віктор. Теорія і практика перекладу: Навч. посібн. К., 2003. 275 с.
8. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): [підручник]. Вид. 5-те, випр. і допов. Вінниця: Нова книга, 2017. 447 с.
9. Соціокультурні та етнолінгвістичні проблеми галузевого перекладу в парадигмі євроінтеграції: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції 2-3 квітня 2010 р. за ред.. А.Г. Гудманяна, С.І. Сидоренка. К., 2010. 508 с.

ТЕМА 2. ВІДОМОСТІ З ІСТОРІЇ ПЕРЕКЛАДАЦЬКОЇ СПРАВИ

План

1. Перекладацькі тенденції в античному світі, в період Середньовіччя та епоху Відродження,
2. Переклади в періоди класицизму, романтизму, реалізму, розвиток перекладу в сучасності.
3. Історія чеського перекладознавства.
4. Чесько-українські переклади художньої літератури.

Завдання для самостійного опрацювання

1. З історії українсько-чеського перекладу
2. Опрацювати основні тези статті: Кіндлерова Р. Переклади з української мови чеською мовою з 1991 до 2012
http://www.bookplatform.org/images/activities/423/ukrainianczech_translation_sstudy.pdf
3. Опрацювати розділ у підручнику: Гудманян А.Г. Основи перекладознавства: навчальний посібник / А.Г. Гудманян, А.В. Сітко, Г.Г. Єнчева. Вінниця: Нова Книга, 2020. С.18-27, 37-45.

Література

1. Hrala, Milan (ed.). Kapitoly z dějin českého překladau. Karolinum, Praha, 2002.

2. Hrdlička, M., Gromová, E., ed. Antologie teorie uměleckého překladu (výběr z prací českých a slovenských autorů). Ostrava: Ostravská univerzita, 2004. 344 s.
3. Knittlová D., Grygová B., Zehnalová J. Překlad a překládání. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, Filozofická fakulta, 2010
4. Žváček D. Kapitoly z teorie překladu I: (odborný překlad). Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 1995. ISBN 80-7067-489-X. Dostupné také z: <https://dnnt.mzk.cz/uuid/uuid:a32af1b0-c14d-11e3-aec3-005056827e52>
5. Гудманян А.Г. Основи перекладознавства: навчальний посібник / А.Г. Гудманян, А.В. Сітко, Г.Г. Єнчева. Вінниця: Нова Книга, 2020. 352 с.
6. Коптілов Віктор. Теорія і практика перекладу: Навч. посібн. К., 2003. 275 с.
7. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): [підручник]. Вид. 5-те, випр. і допов. Вінниця: Нова книга, 2017. 447 с.
8. Соціокультурні та етнолінгвістичні проблеми галузевого перекладу в парадигмі євроінтеграції: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції 2-3 квітня 2010 р. за ред.. А.Г. Гудманяна, С.І. Сидоренка. К., 2010. 508 с.

ТЕМА 3. ЛЕКСИЧНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ

План

1. Питання про перекладність тексту і проблема еквівалентності перекладу.
2. Проблема відтворення всіх елементів оригіналу з метою отримання повноцінного (адекватного, еквівалентного) перекладу.
3. Загальні лексикологічні питання перекладу: передача слова як лексичної одиниці, пошук лексичного варіанта при перекладі,
4. Переклад специфічних національних реалій, власних назв, фразеологізмів тощо.

Завдання для самостійного опрацювання

1. Природа лексичної безеквівалентності
2. Опрацювати основні тези статей:
 1. Волошина А. Безеквівалентна лексика близькоспоріднених мов: проблема семантичної структури. Наукові записки. Випуск XXVI. Серія: Філологічні

науки (мовознавство). Кіровоград: РВЦ КДПУ ім. В. Винниченка, 2000. С.56 – 64.

2. Петріца Н. Пропріальна лексика в чесько-українському дискурсі/ OPERA LINGVISTICA 57/2022: Transformácia a transpozícia onomastických kategórií v slovanských jazykoch (ed. S.Pachomova). Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, 2022. S.55-70.
<https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/59266>.

Література

1. Бондаренко О. Особливості перекладу аббревіатур, акронімів і скорочень. Теоретичні й прикладні проблеми сучасної філології. 2015. Вип. 1. С. 76-83. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/tppsf_2015_1_10.
2. Волошина А. Безеквівалентна лексика близькоспоріднених мов: проблема семантичної структури. Наукові записки. Випуск XXVI. Серія: Філологічні науки (мовознавство). Кіровоград: РВЦ КДПУ ім. В. Винниченка, 2000. С.56-64.
3. Гаргаєва О. В. Проблема класифікації безеквівалентної лексики у сучасному мовознавстві. Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія: Філологічна. 2015. Вип. 53. С. 52-54. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoaf_2015_53_22.
4. Гудманян А.Г. Основи перекладознавства: навчальний посібник для студентів спеціальності «Переклад» / А.Г. Гудманян, А.В. Сітко, Г.Г. Єнчева. Вінниця: Нова Книга, 2020. С. 94-96.
5. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): [підручник]. Вид. 5-те, випр. і допов. Вінниця: Нова книга, 2017. 447 с.
6. Кочерган М.П. До питання про безеквівалентну лексику і лакуни та способи їх компенсації. Проблеми зіставної семантики. Збірник статей за доповідями Міжнародної наукової конференції з проблем зіставної семантики 23-25 вересня 1999р./ Відп. ред. М.П.Кочерган. К., 1999. С.42–45.
7. Кузенко Г. М. Особливості перекладу безеквівалентної лексики. Серія «Філологічна». Вип. №59. К.: Наукові записки Національного університету «Острозька академія, 2015. С. 104 –109.
8. Петришин О.Г. Поняття «реалія» як складова частина безеквівалентної лексики. Мова і культура. 2013. Вип. 16. Т. 1.С. 406-410.
9. Петріца Н. Пропріальна лексика в чесько-українському дискурсі/ OPERA LINGVISTICA 57/2022: Transformácia a transpozícia onomastických kategórií v slovanských jazykoch (ed. S.Pachomova). Filozofická fakulta

Prešovskej univerzity v Prešove, 2022. S.55-70.
<https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/59266>

- 10.Петріца Н. М. Проблеми транспозиції чеської та словацької топонімії українською мовою. *Studia Slavistica*. Випуск 21. [упор. та відп. ред.: С.Пахомова, Я. Дзоганік]. Ужгород, 2022. С.54-65.
<https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/59265>
- 11.Радченко М.О. Особливості перекладу абрєвіатур та скорочень. Актуальні питання розвитку філологічних наук у ХХІ столітті: Міжнародна науково-практична конференція, м. Одеса, 27–28 березня 2020 року. Одеса: Південноукраїнська організація «Центр філологічних досліджень», 2020. С. 112-114 <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/42414>
- 12.Хома О.Л. Еквівалентність у словацько-українській лексикографічній практиці (на матеріалі прикметників) // *Studia Slavistica*: Елімінація мовних бар'єрів: зб. наук. ст.; [упоряд. і відп.ред. С. Пахомова, Я. Дзоганік]. Вип. 11. Ужгород: Видавництво Олександри Гаркуші, 2011. С. 79 – 88.
- 13.Яблочнікова, В. (V. Jablochnikova) (2015) *Особливості перекладу безеквівалентної лексики (Peculiarities of translation of culture-specific vocabulary)*. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологічна» (Вип.59). pp. 249-251.

ТЕМА 4. ГРАМАТИЧНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ

План

1. Граматичні питання перекладу.
2. Використання специфічних елементів граматичної будови мови, якою здійснюється переклад, моделі виходу з проблемних ситуацій.
3. Порівняльний перекладацький аналіз оригіналу та перекладу текстів

Завдання для самостійного опрацювання

1. Стилїстичний фактор при перекладі
2. Опрацювати розділ у підручнику: Гудманян А.Г. Основи перекладознавства: навчальний посібник для студентів спеціальності «Переклад» / А.Г. Гудманян, А.В. Сітко, Г.Г. Єнчева. Вінниця: Нова Книга, 2020. С. 109-113.

3. Законспектувати статтю: Журавель Т. В., Хайдарі Н. І. Поняття перекладацьких трансформацій та проблема їх класифікації. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія. 2015 № 19 том 2. С148-150. http://www.vestnik-philology.mgu.od.ua/archive/v19/part_2/41.pdf.

Література

1. Knittlová D., Grygová B., Zehnalová J. Překlad a překládání. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, Filozofická fakulta, 2010.
2. Krijtová O. Havlíková V. Pozvání k překladatelské praxi. 2 vúd. 2013. 158 s
3. Rakšányiová, J. Niektoré otázky odborného prekladu z interdisciplinárneho hľadiska. In: AUC Philologica 4, Translatologica Pragensia IV, 1990. S. 63 – 67.
4. Žvábek D. Kapitoly z teorie překlada I: (odborný překlad). Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 1995. ISBN 80-7067-489-X. Dostupné také z: <https://dnnt.mzk.cz/uuid/uuid:a32af1b0-c14d-11e3-aec3-005056827e52>
5. Гудманян А.Г. Основи перекладознавства: навчальний посібник для студентів спеціальності «Переклад» / А.Г. Гудманян, А.В. Сітко, Г.Г. Єнчева. Вінниця: Нова Книга, 2020. 352 с.
6. Коптілов Віктор. Теорія і практика перекладу: Навч. посібн. К., 2003. 275 с.
7. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): [підручник]. Вид. 5-те, випр. і допов. Вінниця: Нова книга, 2017. 447 с.
8. Основи перекладу: граматичні та лексичні аспекти: [навч. посіб. / за ред. Шпака В. К.]. – К.: Знання, 2005. – 310 с
9. Соціокультурні та етнолінгвістичні проблеми галузевого перекладу в парадигмі євроінтеграції: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції 2-3 квітня 2010 р. за ред.. А.Г. Гудманяна, С.І. Сидоренка. К., 2010. 508 с.

МОДУЛЬ 2. ОСОБЛИВОСТІ ГАЛУЗЕВОГО ПЕРЕКЛАДУ.

ТЕМА 5. ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ТЕКСТІВ ПУБЛІЦИСТИЧНОГО СТИЛЮ

План

1. Специфіка публіцистичних текстів. Основні мовні засоби публіцистики. Концептуальні відмінності текстів публіцистичного та інших стилів.
2. Сучасні теорії та підходи до перекладу публіцистики: жанрові, стильові, структурні і тематичні матричні складові публіцистичного тексту першотвору, що підлягають відтворенню при перекладі.
3. Застосування перекладацьких прийомів, що відбивають стан артефактів і ментафактів текстів оригіналу відповідно нехудожнього та художнього мовлення
4. Порівняльний перекладацький аналіз оригіналу та перекладу публіцистичних текстів.

Завдання для самостійного опрацювання

1. Стилiстичнi трансформацiї при перекладi публiцистичних текстiв.
2. Опрацювати статтю: Шемуда М. Художній переклад як чинник міжкультурної комунікації. Наукові записки НДУ імені В. Гоголя. Філологічні науки. Книга 1. 2013. С. 164–168.
3. Муратова В. Ф. Феномен ідіолекту та проблема його перекладу. Наукові записки [Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя]. Сер. : Філологічні науки – Кн. 3, 2014. С. 119–122.

Література

1. Palkovičová E. Úvod do štúdia umeleckého prekladu. Univerzita Komenského v Bratislave 2015. 160 s. Режим доступу: https://fphil.uniba.sk/fileadmin/fif/katedry_pracoviska/krom/Uvod_do_studia_umeleckeho_prekladupre_hispanistov.pdf
2. Zehnalová J. Aspekty literárního překlada: mediační úloha překladatele [Univerzita Palackého Olomouc](#), 2020. 246 s.

3. Bednaříková B., Dokulilová K., Kabelka P. Překlad jako kulturní transpozice. 1. Vyd., 2017, 160 s.
4. Hrdlička, M., Gromová, E., ed. Antologie teorie uměleckého překladu (výběr z prací českých a slovenských autorů). Ostrava: Ostravská univerzita, 2004. 344 s.
https://www.academia.edu/4366671/Tvoriv%C3%A9_prekladate%C4%B5sk%C3%A9_reflexie_Umeleck%C3%BD_preklad_v_te%C3%B3rii_a_praxi
5. Janecová E., Kráľová B. Tvorivé prekladateľské reflexie (umelecký preklad v teórii a praxi). Tribun EU, 2011.
6. Krijtová O. Havlíková V. Pozvání k prekladatelské praxi. 2 vúd. 2013. 158 s.
7. Žváček D. Kapitoly z teorie překladu I: (odborný překlad). Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 1995. ISBN 80-7067-489-X. Dostupné také z: <https://dnnt.mzk.cz/uuid/uuid:a32af1b0-c14d-11e3-aec3-005056827e52>
8. Гудманян А.Г. Основи перекладознавства: навчальний посібник для студентів спеціальності «Переклад» / А.Г. Гудманян, А.В. Сітко, Г.Г. Єнчева. Вінниця: Нова Книга, 2020. 352 с.
9. Засекін С. Психолінгвістичні універсалиї перекладу художнього тексту: монографія. Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2012. 272 с.
10. Некряч Т.Є., Чала Ю.П. Через терни до зірок: труднощі перекладу художніх творів. Для студентів перекладознавчих факультетів вищих навчальних закладів. Навчальний посібник. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2008. – 200 с.
11. Павленко О. Г. Художній переклад як носій культурної пам'яті// Питання літературознавства /Pytannia literaturoznavstva/ Problems of Literary Criticism /№ 97/ /2018/ Режим доступу: <https://core.ac.uk/download/pdf/326441971.pdf>
12. Савчук Г.В., Дашкова К.В. Особливості перекладу художньої літератури // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету, СеріяФілологія, 2018, №35. Том 2. С. 79-81. Режим доступу: http://www.vestnik-philology.mgu.od.ua/archive/v35/part_2/22.pdf
13. Соціокультурні та етнолінгвістичні проблеми галузевого перекладу в парадигмі євроінтеграції: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції 2-3 квітня 2010 р. за ред. А.Г. Гудманяна, С.І. Сидоренка. К., 2010. 508 с.

ТЕМА 6. ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ ТЕКСТІВ ЕКОНОМІЧНОГО ХАРАКТЕРУ

План

1. Лінгвістичні аспекти економічного тексту.
2. Особливості перекладу економічної та фінансової термінології.
3. Лексичні, лексико-семантичні та лексикограматичні трансформації.
4. Базові знання перекладача в певних галузях економіки як запорука якісного перекладу.
5. Порівняльний перекладацький аналіз економічних текстів оригіналу та перекладу.

Завдання для самостійного опрацювання

1. Застосування граматичних трансформацій в процесі перекладу чеських економічних текстів.
2. Опрацювати підрозділ підручника: Гудманян А.Г. Основи перекладознавства: навчальний посібник / А.Г. Гудманян, А.В. Сітко, Г.Г. Єнчева. Вінниця: Нова Книга, 2020. С.192-196.

Література

1. Mironová M. Příručka pro kurz Ekonomická, politická a právní terminologie ukrajinštiny. Část 1. Brno, 2014.
2. Гудманян А.Г. Основи перекладознавства: навчальний посібник для студентів спеціальності «Переклад» / А.Г. Гудманян, А.В. Сітко, Г.Г. Єнчева. Вінниця: Нова Книга, 2020. 352 с.
3. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): [підручник]. Вид. 5-те, випр. і допов. Вінниця: Нова книга, 2017. 447 с.
4. Ланова О.В., Каплун С.Д. Переклад спеціальної лексики сфери економіки з англійської мови на українську. Науковий вісник Південноукраїнського державного педагогічного університету ім. К.Д. Ушинського. Одеса, 2010. № 10. С. 47–52.
5. Муравйова О.М., Кравцова Т.А., Обозна О.В. Особливості перекладу фінансово-економічних термінів іншомовного походження. Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. Київ, 2013. № 2 (1). С. 246–253.
6. Соціокультурні та етнолінгвістичні проблеми галузевого перекладу в парадигмі євроінтеграції: матеріали III Міжнародної науково-практичної

конференції 2-3 квітня 2010 р. за ред.. А.Г. Гудманяна, С.І. Сидоренка. – К., 2010. – 508

7. Структурні особливості перекладу складних термінів фінансової лексики з англійської мови на українську. URL: http://files/image/konf_13/doklad_13_5_40.pdf (дата звернення: 19.05.2021).

ТЕМА 7. ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ ОФІЦІЙНО-ДІЛОВИХ ДОКУМЕНТІВ.

План

1. Лінгвістичні аспекти офіційно-ділових документів.
2. Особливості перекладу офіційно-ділових документів.
3. Вимоги до перекладу офіційно-ділових документів.
4. Порівняльний перекладацький аналіз оригіналу та перекладу офіційно-ділових документів.

Завдання для самостійного опрацювання

1. Переклад чеської офіційно-ділової кореспонденції.
1. Опрацювати статтю:
Буднікова Л. Специфіка перекладу освітніх документів// Ukrajinský jazyk a kultúra v umeleckom a odbornom preklade v stredoeurópskom priestore. Ročník II. Zborník príspevkov z medzinárodného vedeckého seminára, ktorý sa konal dňa 21.11.2019 na Inštitúte ukrajinistiky Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity. Editorka: Jarmila Kredátusová. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, 2020. S. 79-88.

Література

2. Bozděchová I. Korespondence v češtině: příručka pro cizince. Praha: Karolinum, 2015
3. Knittlová D., Grygová B., Zehnalová J. Překlad a překládání. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, Filozofická fakulta, 2010.
4. Mironová M. Příručka pro kurz Ekonomická, politická a právnická terminologie ukrajinštiny. Část 1. Brno, 2014.

5. Opalková, J.: Mediácia interkultúrnej komunikácie II. Súdny prekladateľ. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, 2012.
6. Žváček D. Kapitoly z teorie překladu I: (odborný překlad). Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 1995. ISBN 80-7067-489-X. Dostupné také z: <https://dnnt.mzk.cz/uuid/uuid:a32af1b0-c14d-11e3-aec3-005056827e52>
7. Буднікова Л. Специфіка перекладу освітніх документів. // Український мовознавчий журнал. 2019. № 1. С. 79-88.
8. Гудманян А.Г. Основи перекладознавства: навчальний посібник для студентів спеціальності «Переклад» / А.Г. Гудманян, А.В. Сітко, Г.Г. Єнчева. Вінниця: Нова Книга, 2020. 352 с.
9. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): [підручник]. Вид. 5-те, випр. і допов. Вінниця: Нова книга, 2017. 447 с.
10. Соціокультурні та етнолінгвістичні проблеми галузевого перекладу в парадигмі євроінтеграції: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції 2-3 квітня 2010 р. за ред. А.Г. Гудманяна, С.І. Сидоренка. К., 2010. 508 с.

ТЕМА 8. ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ

План

1. Лінгвістичні аспекти науково-технічного тексту.
2. Особливості перекладу науково-технічного тексту.
3. Вимоги до перекладу науково-технічного тексту.
4. Порівняльний перекладацький аналіз оригіналу та перекладу науково-технічних текстів.

Завдання для самостійного опрацювання

1. Застосування граматичних трансформацій в процесі перекладу науково-технічного тексту
2. Опрацювати підрозділ підручника: Гудманян А.Г. Основи перекладознавства: навчальний посібник для студентів спеціальності

«Переклад» / А.Г. Гудманян, А.В. Сітко, Г.Г. Єнчева. Вінниця: Нова Книга, 2020. С.174-178.

3. Опрацювати статтю: Воробйова О.С., Леверя Т. Граматичні трансформації при перекладі технічних текстів комп'ютерної тематики <https://reposit.nupp.edu.ua/bitstream/PolNTU/5747/3/%D0%92%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%B1%D0%B9%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D0%9E.%D0%A1.%2C%20%D0%9B%D0%B5%D0%B2%D0%B5%D1%80%D1%8F%20%D0%A2.%D0%86..pdf>

Література

1. Knittlová D., Grygová B., Zehnalová J. Překlad a překládání. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, Filozofická fakulta, 2010.
2. Žváček D. Kapitoly z teorie překlada I: (odborný překlad). Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 1995. ISBN 80-7067-489-X. Dostupné také z: <https://dnnt.mzk.cz/uuid/uuid:a32af1b0-c14d-11e3-aec3-005056827e52>
3. Белікова О.Ф., Колесник А.О. Перекладацькі прийоми під час перекладу термінології наукових текстів. Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. Київ, 2010. № 1. С. 719–727.
4. Володько А. М. Методика навчання майбутніх перекладачів усного послідовного науково-технічного перекладу. Вісник КНЛУ. Серія Педагогіка та психологія. Випуск 28. 2018. С41-47.
5. Гречина Л.Б. До проблем лексичних труднощів перекладу науково-технічної літератури//Вісник Житомирського державного університету. – 2011. – № 57.
6. Гудманян А.Г. Основи перекладознавства: навчальний посібник для студентів спеціальності «Переклад» / А.Г. Гудманян, А.В. Сітко, Г.Г. Єнчева. Вінниця: Нова Книга, 2020. 352 с.
7. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури: граматичні труднощі, лексичні, термінологічні та жанрово-стилістичні проблеми. Вінниця: Нова книга, 2004. 576 с.
8. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): [підручник]. Вид. 5-те, випр. і допов. Вінниця: Нова книга, 2017. 447 с.

ТЕМА 9. ПЕРЕКЛАД ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ

План

1. Проблема художнього стилю і стилістика тексту у перекладознавстві. Функції художнього твору через призму завдань перекладача.
2. Урахування ідіостилю автора та особистості перекладача у перекладацькій діяльності.
3. Ідейна та образна структура художнього першотвору.
4. Способи перекладу, що застосовуються у перекладі художнього твору (підрядковий, скопів, реферативний, анотаційний, переклад-переспів, переклад-адаптація, транскрипція, транслітерація, калькування, пошук аналогій, пошук абсолютних та неповних еквівалентів, описовий переклад).
5. Порівняльний аналіз тексту перекладу художнього тексту та його першотвору. Рівні адекватності перекладу першотвору.
6. Перекладацькі трансформації, застосовувані до перекладу текстів художніх творів: граматичні перестановки, заміни (структурні/функціональні), генералізація змісту, диференціація змісту, звуження, розширення, доповнення, опущення, компенсація, логічний розвиток.

Завдання для самостійного опрацювання

1. Особливості передачі фразеологізмів та експресивної лексики при перекладі художнього тексту
2. Законспектувати основні тези статті:
Савчук Г.В., Дашкова К.В. Особливості перекладу художньої літератури // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету, Серія Філологія, 2018, №35. Том 2. С. 79-81. Режим доступу: http://www.vestnik-philology.mgu.od.ua/archive/v35/part_2/22.pdf

Література

1. Bednaříková B., Dokulilová K., Kabelka P. Překlad jako kulturní transpozice. 1. Vyd., 2017, 160 s.
2. Hrala, Milan (ed.). Kapitoly z dějin českého překladau. Karolinum, Praha, 2002.
3. Krijtová O. Havlíková V. Pozvání k překladatelské praxi. 2 vúd. 2013. 158 s.

4. Palkovičová E. Úvod do štúdia umeleckého prekladu. Univerzita Komenského v Bratislave 2015. 160 s. Режим доступу: https://fphil.uniba.sk/fileadmin/fif/katedry_pracoviska/krom/Uvod_do_studia_umeleckeho_prekladupre_hispanistov_.pdf
5. Zehnalová J. Aspekty literárního překladu: mediační úloha překladatele [Univerzita Palackého Olomouc](#), 2020. 246 s.
6. Бублейник Л. В. Проблематика художнього перекладу: семантико-стилістичні аспекти [Текст] : навч. посіб. / Л. В. Бублейник. - Луцьк: Видавництво ВІЕМ, 2011. - 164 с.
7. Гудманян А.Г. Основы перекладознавства: навчальний посібник для студентів спеціальності «Переклад» / А.Г. Гудманян, А.В. Сітко, Г.Г. Єнчева. Вінниця: Нова Книга, 2020. 352 с.
8. Коптілов Віктор. Теорія і практика перекладу: Навч. посібн. К., 2003. 275 с.
9. Некряч Т.Є., Чала Ю.П. Через терни до зірок: труднощі перекладу художніх творів. Для студентів перекладознавчих факультетів вищих навчальних закладів. Навчальний посібник. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2008. – 200 с.
10. Павленко О. Г. Художній переклад як носій культурної пам'яті// Питання літературознавства / Pytannia literaturoznavstva / Problems of Literary Criticism /№ 97/ /2018/ Режим доступу: <https://core.ac.uk/download/pdf/326441971.pdf>

ПЕРЕЛІК КОНТРОЛЬНИХ ПИТАНЬ

1. Поняття “переклад”, перекладознавство, предмет і завдання курсу, його місце в системі філологічних дисциплін.
2. Теоретичні засади перекладу.
3. Типи та види перекладу, галузі науки про переклад,
4. Теорії та методи перекладацьких досліджень, сучасний стан теорії перекладу.
5. Жанрово-стилістична класифікація перекладу.
6. Перекладацькі тенденції в античному світі, в період Середньовіччя та епоху Відродження,
7. Переклади в періоди класицизму, романтизму, реалізму, розвиток перекладу в сучасності.
8. Історія чеського перекладознавства.
9. Чесько-українські переклади художньої літератури.
10. Питання про перекладність тексту і проблема еквівалентності перекладу.
11. Проблема відтворення всіх елементів оригіналу з метою отримання повноцінного (адекватного, еквівалентного) перекладу.
12. Загальні лексикологічні питання перекладу: передача слова як лексичної одиниці, пошук лексичного варіанта при перекладі,
13. Переклад специфічних національних реалій, власних назв, фразеологізмів тощо.
14. Природа лексичної безеквівалентності.
15. Граматичні питання перекладу.
16. Використання специфічних елементів граматичної будови мови, якою здійснюється переклад, моделі виходу з проблемних ситуацій.
17. Граматичні та лексичні трансформації в процесі перекладу
18. Стилістичний фактор при перекладі
19. Специфіка публіцистичних текстів. Концептуальні відмінності текстів публіцистичного та інших стилів.
20. Сучасні теорії та підходи до перекладу публіцистики: жанрові, стильові, структурні і тематичні матричні складові публіцистичного тексту першотвору, що підлягають відтворенню при перекладі.
21. Застосування перекладацьких прийомів, що відбивають стан артефактів і ментафактів текстів оригіналу відповідно нехудожнього та художнього мовлення
22. Граматичні та лексичні трансформації в процесі перекладу публіцистичних текстів.

- 23.Лінгвістичні аспекти економічного тексту.
- 24.Особливості перекладу економічної та фінансової термінології.
- 25.Лексичні, лексико-семантичні та лексикограматичні трансформації при перекладі економічних текстів.
- 26.Базові знання перекладача в певних галузях економіки як запорука якісного перекладу.
- 27.Грамматичні та лексичні трансформації в процесі перекладу чеських економічних текстів.
- 28.Лінгвістичні аспекти офіційно-ділових документів.
- 29.Особливості перекладу офіційно-ділових документів.
- 30.Вимоги до перекладу офіційно-ділових документів.
- 31.Грамматичні та лексичні трансформації в процесі перекладу офіційно-ділових документів.
- 32.Лінгвістичні аспекти науково-технічного тексту.
- 33.Особливості перекладу науково-технічного тексту.
- 34.Вимоги до перекладу науково-технічного тексту.
- 35.Грамматичні трансформації в процесі перекладу науково-технічного тексту
- 36.Проблема художнього стилю і стилістика тексту у перекладознавстві.
Функції художнього твору через призму завдань перекладача.
- 37.Урахування ідіостилю автора та особистості перекладача у перекладацькій діяльності.
- 38.Ідейна та образна структура художнього першотвору.
- 39.Способи перекладу, що застосовуються у перекладі художнього твору (підрядковий, скопів, реферативний, анотаційний, переклад-переспів, переклад-адаптація, транскрипція, транслітерація, калькування, пошук аналогій, пошук абсолютних та неповних еквівалентів, описовий переклад).
- 40.Порівняльний аналіз тексту перекладу художнього тексту та його першотвору. Рівні адекватності перекладу першотвору.
- 41.**Перекладацькі трансформації, застосовувані до перекладу текстів художніх творів: граматичні перестановки, заміни (структурні/функціональні), генералізація змісту, диференціація змісту, звуження, розширення, доповнення, опущення, компенсація, логічний розвиток.
- 42.**Особливості передачі фразеологізмів та експресивної лексики при перекладі художнього тексту

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна література

1. Bednaříková B., Dokulilová K., Kabelka P. Překlad jako kulturní transpozice. 1. Vyd., 2017, 160 s.
2. Hrala, Milan (ed.). Kapitoly z dějin českého překladu. Karolinum, Praha, 2002.
3. Hrdlička, M., Gromová, E., ed. Antologie teorie uměleckého překladu (výběr z prací českých a slovenských autorů). Ostrava: Ostravská univerzita, 2004. 344 s.
https://www.academia.edu/4366671/Tvoriv%C3%A9_prekladate%C4%B5esk%C3%A9_reflexie_Umeleck%C3%BD_preklad_v_te%C3%B3rii_a_praxi
4. Janecová E., Kráľová B. Tvorivé prekladateľské reflexie (umelecký preklad v teórii a praxi). Tribun EU, 2011.
5. Knittlová D., Grygová B., Zehnalová J. Překlad a překládání. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, Filozofická fakulta, 2010.
6. Krijtová O. Havlíková V. Pozvání k překladatelské praxi. 2 výd. 2013. 158 s.
7. Palkovičová E. Úvod do štúdia umeleckého prekladu. Univerzita Komenského v Bratislave 2015. 160 s. Режим доступу: https://fphil.uniba.sk/fileadmin/fif/katedry_pracoviska/krom/Uvod_do_studia_umeleckeho_prekladupre_hispanistov.pdf
8. Zehnalová J. Aspekty literárního překladu: mediační úloha překladatele [Univerzita Palackého Olomouc](https://www.univzita-palackeho-olomouc.cz/), 2020. 246 s.
9. Žváček D. Kapitoly z teorie překladu I: (odborný překlad). Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 1995. ISBN 80-7067-489-X. Dostupné také z: <https://dnnt.mzk.cz/uuid/uuid:a32af1b0-c14d-11e3-aec3-005056827e52>
10. Актуальні проблеми теорії і практики сучасного перекладу: монографія / Є. Бабенко, С. Амеліна, Н. Білоус; за заг. ред. С.М. Амеліної. К.: Центр навчальної літератури, 2020. 470 с.
11. Білоус О.М. Теорія і технологія перекладу. Курс лекцій: доопрацьований та доповнений. Навчальний посібник для студентів перекладацьких відділень. Кіровоград, РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2013. 200 с.
12. Гудманян А.Г. Основи перекладознавства: навчальний посібник для студентів спеціальності «Переклад» / А.Г. Гудманян, А.В. Сітко, Г.Г. Єнчева. Вінниця: Нова Книга, 2020. 352 с.

13. Коптілов Віктор. Теорія і практика перекладу: Навч. посібн. К., 2003. 275 с.
14. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад): [підручник]. Вид. 5-те, випр. і допов. Вінниця: Нова книга, 2017. 447 с.

Допоміжна література

1. Алексєєва Л.О. Виразальні засоби мови у текстах розмовного, художнього та публіцистичного стилів. Донецьк: Юго-Восток, 2009. 202 с.
2. Бондаренко О. Особливості перекладу абревіатур, акронімів і скорочень / О. Бондаренко // Теоретичні й прикладні проблеми сучасної філології. - 2015. - Вип. 1. - С. 76-83. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/tppsf_2015_1_10.
3. Буднікова Л. Переклад економічної термінології (на матеріалі словацької та української мов) // Ukrajinský jazyk a kultúra v umeleckom a odbornom preklade v stredoeurópskom priestore. Zborník príspevkov z medzinárodného vedeckého seminára, ktorý sa konal dňa 27.9.2017 na Katedre ukrajistiky Inštitútu ukrajistiky a stredoeurópskych štúdií Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity. Editorka: Jarmila Kredátusová. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, 2018. S. 177-184.
4. Буднікова Л. Специфіка перекладу освітніх документів. // Ukrajinský jazyk a kultúra v umeleckom a odbornom preklade v stredoeurópskom priestore. Ročník II. Zborník príspevkov z medzinárodného vedeckého seminára, ktorý sa konal dňa 21.11.2019 na Inštitúte ukrajistiky Filozofickej fakulty Prešovskej univerzity. Editorka: Jarmila Kredátusová. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, 2020. S. 79-88.
5. Волошина А. Безеквівалентна лексика близькоспоріднених мов: проблема семантичної структури / А. Волошина // Наукові записки. – Випуск XXVI. – Серія: Філологічні науки (мовознавство). Кіровоград: РВЦ КДПУ ім. В. Винниченка, 2000. – С.56 – 64.
6. Гаргаєва О. В. Проблема класифікації безеквівалентної лексики у сучасному мовознавстві // Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія : Філологічна. 2015. Вип. 53. С. 52-54. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoaf_2015_53_22
7. Гончаренко Л.О. Види усного перекладу в теорії та практиці// «Young Scientist» • № 5.1 (69.1) • May, 2019. С.62-65.

8. Гречина Л.Б. До проблем лексичних труднощів перекладу науково-технічної літератури//Вісник Житомирського державного університету. – 2011. – № 57.
9. Журавель Т. В., Хайдарі Н. І. Поняття перекладацьких трансформацій та проблема їх класифікації. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія. 2015 № 19 том 2. С148-150. http://www.vestnik-philology.mgu.od.ua/archive/v19/part_2/41.pdf
- 10.Засекін С. Психолінгвістичні універсалії перекладу художнього тексту: монографія. Луцьк : Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2012. 272 с.
- 11.Іваницька М. Л. Діяльність усного перекладача під час перекладу переговорів // Мовні і концептуальні картини світу / відп. ред. Олександр Іванович Чередниченко. К. : Видав. Дім Дмитра Бураго, 2009. Вип. 26, ч. I. С. 373–378.
- 12.Кочерган М.П. До питання про безеквівалентну лексику і лакуни та способи їх компенсації // Проблеми зіставної семантики. Збірник статей за доповідями Міжнародної наукової конференції з проблем зіставної семантики 23-25 вересня 1999р./ Відп. ред. М.П.Кочерган. – К., 1999. – С. 42 – 45.
- 13.Кузенко Г. М. Особливості перекладу безеквівалентної лексики // Серія «Філологічна». Вип. №59. К.: Наукові записки Національного університету «Острозька академія, 2015. С. 104 – 109.
- 14.Мадяр, О. Л. Синонімія у медичній термінології (в контексті словацько-українського перекладу) // Studia Slovakistica: Сучасні тенденції славістики: зб.наук.ст. / упоряд.і відп. ред.: С.Пахомова, Я.Джоганик. Вип.13. Ужгород: Видавництво Олександри Гаркуші, 2013. С.54-61.
- 15.Мінкова О. Ф. Експресивний потенціал засобів вторинної номінації в мові новітньої української публіцистики. Мелітополь: Вид. будинок ММД, 2012. 175 с.
- 16.Муратова В. Ф. Феномен ідіолекту та проблема його перекладу. Наукові записки [Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя]. Сер. : Філологічні науки – Кн. 3, 2014. С. 119–122.
- 17.Некряч Т.Є., Чала Ю.П. Через терни до зірок: труднощі перекладу художніх творів. Для студентів перекладознавчих факультетів вищих навчальних закладів. Навчальний посібник. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2008. – 200 с.
- 18.Основи перекладу: граматичні та лексичні аспекти: [навч. посіб. / за ред. Шпака В. К.]. – К.: Знання, 2005. – 310 с
- 19.Павленко О. Г. Художній переклад як носій культурної пам'яті// Питання літературознавства /Pytannia literaturoznavstva/ Problems of Literary

20. Пахомова С. М. Безеквівалентна лексика словацької мови: на фоні української / С. М. Пахомова // Науковий вісник Ужгородського нац. університету: Сер.: Філологія. 01/2009 . № 20. Ужгород, 2009. С. 12-16.
21. Петришин О.Г. Поняття «реалія» як складова частина безекві-валентної лексики // Мова і культура. 2013. Вип. 16. Т. 1. С. 406-410.
22. Петріца Н. Економічна термінологія сучасної чеської мови: навчальний посібник для студентів 3 курсу ОС «бакалавр» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» спеціальності 035 «Філологія» спеціалізації 035.038. «Слов'янські мови та літератури (переклад включно) перша - чеська». Ужгород, 2022. 80 с.
23. Петріца Н. Пропріальна лексика в міжслов'янському дискурсі (на матеріалі української, чеської та словацької мов)»// Лінгвальний та екстралінгвальний аспекти комунікації в мультикультурному середовищі Закарпаття: монографія. За заг. ред. Ю. М. Бідзілі, Г. В. Шаповалової, Я. М. Шебештян. Ужгород: РІК-У, 2021. 628 с. С. 157-179. <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/38777>
24. Петріца Н. Пропріальна лексика в чесько-українському дискурсі/ OPERA LINGVISTICA 57/2022: Transformácia a transpozícia onomastických kategórií v slovanských jazykoch (ed. S.Pachomova). Filozofická fakulta Prešovskej univerzity v Prešove, 2022. S.55-70. <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/59266>
25. Петріца Н. Проблеми транспозиції чеської та словацької топонімії українською мовою. Studia Slovakistica. Випуск 21. [упор. та відп. ред.: С.Пахомова, Я. Джоґаник]. Ужгород, 2022. С.54-65. <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/59265>
26. Радченко М.О.. Особливості перекладу абревіатур та скорочень. Актуальні питання розвитку філологічних наук у ХХІ столітті : Міжнародна науково-практична конференція, м. Одеса, 27–28 березня 2020 року. Одеса: Південноукраїнська організація «Центр філологічних досліджень», 2020. С. 112-114 <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/42414>
27. Савчук Г.В., Дашкова К.В. Особливості перекладу художньої літератури // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету, Серія Філологія, 2018, №35. Том 2. С. 79-81. Режим доступу: http://www.vestnik-philology.mgu.od.ua/archive/v35/part_2/22.pdf
28. Славова Л. Л., Борисенко Н. Д. Лінгвокультурологічні основи перекладу. Житомир: Видавництво ЖДУ, 2016. 84 с.

29. Соціокультурні та етнолінгвістичні проблеми галузевого перекладу в парадигмі євроінтеграції: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції 2-3 квітня 2010 р. за ред. А.Г. Гудманяна, С.І. Сидоренка. К., 2010. 508 с.
30. Соціокультурні та етнолінгвістичні проблеми галузевого перекладу в парадигмі євроінтеграції: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції 2-3 квітня 2010 р. за ред. А.Г. Гудманяна, С.І. Сидоренка. К., 2010. 508 с.
31. Шемуда М. Художній переклад як чинник міжкультурної комунікації. Наукові записки НДУ імені В. Гоголя. Філологічні науки. Книга 1. 2013. С. 164–168.

ДОДАТКИ

ЗРАЗКИ ДОКУМЕНТІВ ТА ТЕКСТІВ НА ПЕРЕКЛАД ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

I. ПЕРЕКЛАДІТЬ З ЧЕСЬКОЇ МОВИ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ.

ДОДАТОК 1.

Novela zákona o pobytu cizinců

Velvyslanectví České republiky v Kyjevě informuje, že dne 1.7.2023 nabývá účinnosti zákon č. 173/2023 Sb., který mimo jiné novelizuje zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky.

Novela zákona o pobytu cizinců přináší tyto změny ve stávající praxi při aktuálním rozsahu pobytové agendy na velvyslanectví:

1) Žadatelé, kteří nejsou občany Ukrajiny, mohou podávat žádost o dlouhodobé vízum a pobyt pouze v případě, že **na území Ukrajiny pobývají oprávněně a nepřetržitě po dobu nejméně 2 let.**

2) Výpis z rejstříku trestů je žadatel povinen předložit i v případě, kdy v jiné zemi než Ukrajina pobýval v předchozích třech letech **více než 6 měsíců v souhrnu (nikoliv pouze nepřetržitě jako dosud)**

3) **Modrá karta:**

V případě žádostí o modrou kartu postačí předložit u některých profesí (aktuálně řídící pracovníci v oblasti služeb informačních a komunikačních technologií a specialisté v oblasti informačních a komunikačních technologií) jako doklad o vysoké kvalifikaci místo dokladu o vzdělání pouze tzv. vyšší odbornou dovednost. Pro dosažení vyšší odborné dovednosti se požaduje odborná praxe v délce alespoň 3 let, kterou žadatel o modrou kartu získal v období 7 let bezprostředně předcházející podání žádosti (vyhláška Ministerstva práce a sociálních věcí č. 205/2023).

Žadatelé o modrou kartu mohou nově předložit pracovní smlouvu uzavřenou na 6 měsíců nebo smlouvu o smlouvě budoucí.

4) Žádost o upuštění od osobního podání žádosti o dlouhodobé vízum nebo pobyt je nově zpoplatněna částkou 2 500 Kč.

5) Nově nelze podávat žádost o dlouhodobý pobyt za účelem společného soužití rodiny v případě nezaopatřených dětí, kteří dosáhli věku 18 let.

(Zdroj: https://www.mzv.cz/kyjev/cz/viza_a_konzularni_informace/aktuality/novela_zakona_o_pobytu_cizincu.html)

ČESKÁ REPUBLIKA

RODNÝ LIST

v knize narození matričního úřadu Úřad městské části Praha 4

okres - - - - -

ve svazku III/77 roč. 2022 strana/list 98 poř. č. 428

Místo narození	Praha 4 - Krč, čp. 800
Den, měsíc a rok narození	28. 05. 2022
Rodné číslo	22 05 28/1386
Pohlaví	M
Jméno, popř. jména dítěte	Mark
Příjmení dítěte	S e n t y p a l
Otec dítěte: jméno(a) a příjmení, popř. rodné příjmení	Ruslan Mykolajovyč Sentypal
datum a místo narození, okres/stát	28. 07. 1991 Užhorod Ukrajina
rodné číslo	- - - - -
Matka dítěte: jméno(a) a příjmení, popř. rodné příjmení	Olena Myroslavivna Medencij
datum a místo narození, okres/stát	24. 07. 1991 Užhorod Ukrajina
rodné číslo	- - - - -
Poznámka	Otec dítěte užívá cestovní doklad se zápisem jména a příjmení "Ruslan Sentypal". Matka dítěte užívá cestovní doklad se zápisem jména a příjmení "Olena Medentsiy".

V Praze 4

dne 06. 06. 2022

Blanka Rejzková
jméno, příjmení a podpis matrikáře

Číslo zúčtovatelného tiskopisu: RB 073326

PANTONE 365 U

Oddací list.

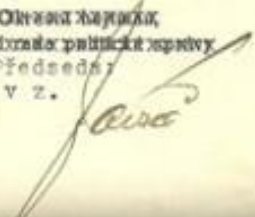
Okresní úřad v Pílelouči
Okresní úřad v Pardubicích potvrzuje, že v jeho matrice občanských sňatků, ročník 1946 na stránce 88 u č.řad. 17 jest zapsáno:

Rok, měsíc a den sňatku	1946 - 7./12. - sedmého prosince roku jedentisíc- devětsetštyřicěst	
Jméno a příjmení	ženich:	nevěsta:
	Jaroslav K e h ů ř e k	Věra V e j d ě l k o v á
Rodiště a příslušnost	Úpice okr. Trutnov Předměstí okr. Polička	Lipoltice okr. Pardubice Lipoltice okr. Pardubice
Zaměstnání	tovární dělník	v domácnosti
Bydliště	Lipoltice čp. 68	Lipoltice čp. 68
Náboženství	římskokatolické	římskokatolické
Věk	osr. 24. března 1912	2. března 1915
Stav	rozloučený	svobodná
Jméno a příjmení a zaměstnání rodičů	+ Čeněk Kehořek, tov. tkadlec, Úpice a Emilie roz. Husečková	+ Štěpán Vejdělek, děl- ník, Lipoltice a Marie roz. Málková
Jméno, příjmení a bydliště svědků	Václav Málek, rolník, Veselí čp.20 Jaroslav Píkl, t.š. svob. voj. útvaru 4640 bydliště Lipoltice čp. 36.	
Jméno a hodnost oddávajících úředníků	Vladimír Vávra, rada politické správy Josef Smejál, kanc. oficiál	
Listiny, jimiž překážky sňatku odstraněny	Rozsudek krajského soudu v Chrudimi ze dne 16.10.t.r. č.j. Ck I - 638/46 11	
Poznámka		

V Pílelouči
v Pardubicích 7. prosince 1946.

Okresní úřad v Pílelouči
Okresní úřad v Pardubicích
Předseda
v z.

Právnická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci	POTVRZENÍ O STUDIU
Studenty PF UP v Olomouci se stáváte <u>dnem zápisu</u>.	Vysoká škola: Univerzita Palackého v Olomouci Fakulta: Právnická Stud. obor: Právo Studijní program: bakalářský - magisterský - doktorský POTVRZENÍ O STUDIU Jméno a příjmení: Adam Novák Datum narození: 1. 1. 1993 Místo: Olomouc ..... kraj: Olomoucký Je v akad. roce: 2016/2017 tj. od 1. 9. 2016 do 31. 8. 2017 studentem/kou 1. ročníku, prezenčního - distančního - kombinovaného studia Toto potvrzení se vydává ..... V Olomouci dne 1. 9. 2016 ..... razítko, podpis ABT/77

KUPNÍ SMLOUVA
č. 2018/RH-201812193

uzavřená podle § 2079 a násl. zákona
č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „NOZ“)

SMLUVNÍ STRANY

Kupující: ZŠ a MŠ Chelčického,
se sídlem: Chelčického 2614/43, 130 00 Praha 3
zastoupený: PhDr. Pavel Ostap, ředitel školy
IČO: 63831333
DIČ: CZ 63831333
(dále jen kupující)

a

Prodávající: **Af Office, s.r.o.**
se sídlem: Jednořadá 1051/53, 160 00 Praha 6
zastoupený: Jiří Sikora, jednatel společnosti
IČO: 26768771
DIČ: CZ26768771 plátce DPH
bankovní spojení: Raiffeisenbank a.s.,
číslo účtu: 103 102 99 00 / 2600
(dále jen prodávající)

1.

Úvodní ustanovení

- 1.1 Prodávající se v souladu s ust. § 2079 odst. 1 NOZ zavazuje dodat zboží, které je předmětem této smlouvy v množství, kvalitě, dodacích lhůtách a za dalších podmínek stanovených touto smlouvou.
Kupující se v souladu s ust. § 2079 odst. 1 NOZ zavazuje způsobem a za podmínek stanovených touto smlouvou, uvedené zboží převzít a uhradit sjednanou kupní cenu ve stanoveném termínu.

2.

Předmět smlouvy

- 2.1 Předmětem koupě jsou plně funkční notebooky **zn. Dell Vostro 3578**.
Součástí předmětu koupě je i příslušenství a veškeré doklady potřebné pro řádné užívání předmětu koupě.

3.

Cena a platební podmínky

- 3.1 Cena předmětu smlouvy dle článku 2. se sjednává dohodou podle zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů a činí 114.400,-Kč bez DPH (DPH 21%, 24.024,-Kč), **celkem 138.424,- Kč včetně DPH**,/ á = 14.300,-Kč bez DPH/.
- 3.2 Podkladem pro zaplacení výše uvedené ceny je faktura vystavená prodávajícím a odsouhlasená kupujícím, předložená nejpozději do tří dnů po předání a převzetí předmětu smlouvy kupujícím.
- 3.3 Faktura dle bodu 3.2 bude mít tyto náležitosti:
- označení faktury a její číslo
 - název a sídlo kupujícího
 - název a sídlo prodávajícího
 - předmět prodeje

- bankovní spojení
- fakturovanou částku, včetně DPH

3.4 Faktura bude **splatná do 10 dnů** od jejího obdržení kupujícím.

3.5 Kupující je oprávněn vrátit fakturu do doby její splatnosti, pokud obsahuje nesprávné náležitosti či údaje, k opravě.

4.

Doba a místo plnění

4.1 Prodávající je povinen splnit ujednání, uvedená v předmětu smlouvy, v rozsahu dle čl. 2.1 a to **do 31. 12. 2018**. Místem plnění je sídlo kupujícího.

4.2 Za doložení předání předmětu smlouvy bude sloužit datum a podpis kupujícího na dodacím listu.

5.

Záruční podmínky a přechod vlastnictví

5.1 Na předmět smlouvy je poskytována záruční doba v délce 36 měsíců. Běh záruční doby se počíná ode dne převzetí předmětu smlouvy.

5.2 Záruční doba se nevztahuje na závady vzniklé prokazatelnou, neodbornou manipulací kupujícího s předmětem smlouvy.

5.3 Nároky kupujícího vyplývající z vad zboží se řídí příslušnými ustanoveními obchodního zákoníku.

5.4 Kupující se stává vlastníkem zboží a práv s ním souvisejících jakmile bude konečná cena za celou dodávku převedena na účet prodávajícího.

6.

Sankce a smluvní pokuty

6.1 Při nedodržení termínu splatnosti faktury může kupující uhradit prodávajícímu úrok z prodlení ve výši 0,01 % z fakturované částky za každý den prodlení.

6.2 V případě, že prodávající nedodá kupujícímu veškeré zboží, včetně k němu přináležejícího příslušenství a dokladů, které tvoří předmět této kupní smlouvy, a to do doby nejpozději 30 dnů od doručení kupujícím podepsaného výtisku této kupní smlouvy, má kupující právo od smlouvy v celém rozsahu odstoupit, aniž by prodávajícímu vznikly jakékoliv nároky, na v této souvislosti mu vzniklé náklady.

7.

Závěrečná ustanovení

7.1 Práva a povinnosti smluvních stran výslovně v této smlouvě se řídí příslušnými ustanoveními NOZ.

7.2 Tato kupní smlouva může být měněna nebo doplňována pouze formou písemných a samostatně číslovaných dodatků k ní, podepsaných oprávněnými zástupci obou smluvních stran.

7.3 Prodávající bezvýhradně souhlasí se zveřejněním své identifikace a dalších parametrů smlouvy, včetně dohodnuté ceny.

7.4 Smlouva je vyhotovena ve 2 (slovy: dvou) stejnopisech, každý s platností originálu, přičemž 1 (slovy:

jeden) kus tohoto stejnopisu obdrží kupující a 1 (slovy: jeden) kus prodávající.

7.5 Smlouva nabývá platnost podpisem oprávněných osob obou smluvních stran. Účinnost pak dnem podpisu druhé ze smluvních stran.

V Praze dne:

.....

Za prodávajícího:

Jiří Sikora, jednatel společnosti

V Praze dne:

.....

Za kupujícího:

PhDr. Pavel Ostap, ředitel

https://smlouvy.gov.cz/smlouva/soubor/10276023/Priloha_PO.doc

II. ПЕРЕКЛАДІТЬ ЧЕСЬКОЮ МОВОЮ.

ДОДАТОК 6.

А) Переклад текстів публіцистичного стилю

Кінофільм "Вересень" нарешті, після десятиліття з початку його зйомок, вийшов в український прокат. З Миколою Вереснем, що зіграв головного персонажа в насиченій чорним гумором, політичними передбаченнями та теологічними алюзіями постмодерністській стрічці, говоримо про його артистичний досвід в театрі та кіно. Про співпрацю з письменником та художником Лесем Подерв'янським, режисером Андрієм Крітенком, кінорежисером Жорою Фоміним. Про культуртрегерську діяльність Наталі Соболевої в кінотеатрі "Кінопанорама" та Кіноспільноті Будинку кіно, про галериста Анатолія Димчука як продюсера.

Порівнюємо Миколу Вересня і Алена Делона, торкаємося теми арт-хаусу й порно, індивідуальної космогонії та особистого переживання мортального. Розмірковуємо над тим, чому Микола Гоголь і Антон Чехов саме українські письменники, про Володимира Леніна як батька всіх тоталітарних диктатур ХХ століття та про брехню німецького генштабу часів Першої світової, як одну з причин приходу до влади Адольфа Гітлера.

(<https://www.pravda.com.ua/podcasts/5dd2899f869d4/2023/08/14/7415536/>)

100 років тому місто над Ужем стало Ужгородом

Восени виповнюється 100 років, відколи в офіційних документах почала вживатися назва Ужгород – із входженням Підкарпатської Русі в 1919-му автономною одиницею до складу Чехословаччини. Доти понад тисячолітнє місто над Ужем мало інші назви.

Отож, відзначення «столітнього ювілею» Ужгорода з ініціативи журналістки, авторки проекту «Втрачений Ужгород» Тетяни Літераті – одна зі складових цьогорічного Дня міста.

У четвер, 12 вересня, – вперше у такому форматі – із 15 години і допізна в історико-культурному комплексі «Совине гніздо» – цікавинки, пов'язані з назвою «Ужгород».

Зокрема, о 15.00 почнеться ярмарок виробів із символікою Ужгорода. Із 16.00 у приміщенні «Совиноного гнізда» діятимуть кілька паралельних локацій: відкрита лекція про історію міста від професора Сергія Федаки; літературна – «Ужгород у книжках» (модератор Євгенія Напуда); неформальна зустріч «Бренд «Ужгород»: історії успіху» (модератор Федір Шандор). О 20.00 розпочнеться «ужгородський» кіновечір із Олексієм Уманським і о 21.00 – вечірка від радіо «Єден».

(<http://uzhgorod.in/100-rokiv-tomu-misto-nad-uzhem-stalo-uzhgorodom/>)

Б) Переклад технічного тексту

Цей прилад призначено для побутового використання. Не використовуйте прилад для будь-яких інших цілей, як-от опалення приміщень, сушіння домашніх або інших тварин, паперу, тканин, рослин тощо, оскільки це може призвести до травм або виникнення пожежі.

Прилад має бути підключено до стаціонарної електромережі, що обладнано засобами відключення. Стаціонарну проводку необхідно облаштувати згідно з відповідними нормами.

Переносити та встановлювати прилад рекомендується щонайменше двом особам (через вагу приладу). Не піднімайте прилад, тримаючи його за ручку дверцят.

У разі перенавантаження можливе пошкодження петель дверцят духовки. Не стійте й не сидіть на відкритих дверцятах духовки, а також не притуляйтеся до них. Крім того, не слід класти на них важкі предмети.

Якщо шнури живлення розташованих поряд інших приладів потраплять у дверцята духовки, вони можуть пошкодитися, що у свою чергу може спричинити коротке замикання. Саме тому необхідно тримати шнури живлення інших приладів на безпечній відстані від духовки.

Стежте за тим, щоб у жодному разі не накривати або не перекивати вентиляційні отвори.

Не вкривайте стінки внутрішньої камери духовки алюмінієвою фольгою й не ставте дека або посуд на її дно. Це перешкоджає циркуляції повітря в духовці, уповільнює процес випікання та руйнує емалеве покриття.

Рекомендуємо не відкривати дверцята духовки під час випікання, оскільки це збільшує споживання енергії та утворення конденсату. У кінці випікання та під час самого процесу відкривайте дверцята духовки з обережністю, оскільки є небезпека опарювання.

Для запобігання накопиченню вапняних відкладень залишайте дверцята відкритими після випікання або використання духовки, щоб охолодити її внутрішню камеру до кімнатної температури.

Приступайте до чищення духовки, коли вона повністю охолоне.

Не використовуйте пристрій за наявності видимих пошкоджень. Від'єднайте прилад від електромережі та зателефонуйте до авторизованого сервісного центру.

Духову шафу можна безпечно використовувати з напрямними для деко чи без них.

Не зберігайте в духовій шафі предмети, що можуть стати причиною виникнення небезпечної ситуації, коли духову шафу ввімкнено.

Відхилення добового часу, що відображається на екрані, не впливає на функціональність приладу й може бути пов'язане з коливаннями частоти електричної мережі.

В) Переклад документів офіційно-ділового стилю

Свідоцтво про народження

УКРАЇНА

СВІДОЦТВО ПРО НАРОДЖЕННЯ

Прізвище _____

ім'я _____ по батькові _____

народився(лася) _____ (число, місяць і рік _____
цифрами та словами)

Місце народження _____ (державна, _____
область, _____
район, _____
місто, селище (село) _____)

про що _____ числа _____ місяця _____ року складено
відповідний актовий запис № _____

БАТЬКИ:

Батько _____ (прізвище, _____
ім'я, по батькові) _____
(громадянство) _____

Мати _____ (прізвище, _____
ім'я, по батькові) _____
(громадянство) _____

Місце державної реєстрації _____ (найменування органу державної
реєстрації актів цивільного стану)

Орган державної реєстрації актів цивільного стану, що видав свідоцтво
(найменування органу державної
реєстрації актів цивільного стану)

Дата видачі _____ року

М. П. _____

Керівник органу державної реєстрації актів цивільного стану _____ (підпис) _____ (ініціали та прізвище)

Серія _____ № _____

Свідоцтво про шлюб

УКРАЇНА

СВІДОЦТВО ПРО ШЛУБ

Прізвище _____
 ім'я _____ по батькові _____
 який народився _____ року
(місце народження - державна, область, район,
 місто, селище (село)
 (громадянство)

Прізвище _____
 ім'я _____ по батькові _____
 яка народилася _____ року
(місце народження - державна, область, район,
 місто, селище (село)
 (громадянство)

заресстрували шлюб _____
(число, місяць і рік
 цифрами та словами)

про що _____ числа _____ місяця _____ року складено
 відповідний актовий запис № _____

Прізвище після державної реєстрації шлюбу:
 чоловіка _____
 дружини _____

Місце державної реєстрації _____
(найменування органу державної
 реєстрації актів цивільного стану)

Орган державної реєстрації актів цивільного стану, що видав свідоцтво
(найменування органу державної
 реєстрації актів цивільного стану)

Дата видачі _____ року

М.П.
 Керівник органу державної
 реєстрації актів цивільного стану _____
(підпис) (ініціали та прізвище)

Серія І-БК № _____

Свідоцтво про розірвання шлюбу

 УКРАЇНА

СВІДОЦТВО ПРО РОЗІРВАННЯ ШЛЮБУ

Шлюб між чоловіком _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

і дружиною _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

розірвано, про що в Книзі реєстрації розірвань шлюбів зроблено відповідний актовий запис за № _____ від _____ року
місяця _____ числа.

Після реєстрації розірвання шлюбу присвоюються прізвища:
 йому _____
 їй _____

Місце реєстрації _____
(найменування державного органу реєстрації актів цивільного стану)

Державний орган, що видав свідоцтво _____
(найменування органу реєстрації актів цивільного стану)

Свідоцтво видано _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Дата видачі " ____ " _____ 20 ____ р.
МП

Керівник державного органу реєстрації актів цивільного стану _____
(підпис) (підписати та прізвище)

Серія І-БК № _____

Довідка про несудимість

серія AAA № 0701277
МІНІСТЕРСТВО
ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ

ДЕПАРТАМЕНТ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ
вул. Богомольця, 10, м. Київ, 01601

ДОВІДКА

ПОВНА*
19198631728793116584

За обліками МВС громадянин(ка) УКРАЇНИ
БІЛЕЦЬ МИРОСЛАВ ВІТАЛІЙОВИЧ, 11.07.2002 року народження,
уродженець(ка) СЕЛО ОНОКІВЦІ УЖГОРОДСЬКИЙ РАЙОН ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСТЬ
УКРАЇНА на території України станом на 18.07.2019 до кримінальної відповідальності не
притягується, не знятої чи не погашеної судимості не має та в розшуку не перебуває.
Довідка надана для НАДАННЯ В УСТАНОВИ ІНОЗЕМНИХ ДЕРЖАВ

ІНФОРМАТИЗАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ
ДЛЯ
ДОВІДОК
Заступник директора
В.П. Кочеткова

ІНФОРМАТИЗАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ
ДЛЯ
ДОВІДОК
Довідка отримана через ДІ МВС України
Заступник начальника управління
Л.Л. Буланець

* Довідка містить результати перевірки за персонально-довідковим обліком ЄІС МВС стосовно відсутності (наявності) судимості, притягнення особи до кримінальної відповідальності, обмежень, передбачених кримінально-процесуальним законодавством України.
Довідка надається безоплатно (Закон України "Про захист персональних даних", ст. 19)

ГК-Україна - Зам 18-2024-2018 р. 01.43